

Spory o rolę intuicji metaetycznych a status sądów moralnych

Celem referatu jest zaprezentowanie jednej z najważniejszych linii podziału w ramach metodologii metaetyki, tj. sporu o status potocznych intuicji metaetycznych. Będę starał się pokazać, iż to, jaką rolę przypisujemy filozoficznym i potocznym intuicjom dotyczącym normatywności, prawdziwości lub fałszywości sądów, racjonalności dyskursu etycznego, realności własności moralnych itd., ma fundamentalne znaczenie dla sposobu udzielania odpowiedzi na pytania o status sądów moralnych, źródła ich uzasadnienia oraz ich normatywność. Spory między internalizmem a eksternalizmem motywacyjnym czy nondekskrytywizmem, deskrytywizmem, naturalizmem, nonkognitywizmem i nonnaturalizmem zależą bowiem w pierwszej kolejności od tego, jaką rolę przypisujemy owym intuicjom. W rozważaniach metaetycznych pełnią one często analogiczną funkcję do danych empirycznych w naukach przyrodniczych.

W referacie zaproponuję cztery główne sposoby postrzegania intuicji metaetycznych. Wyróżnię (1) teorie sukcesu, (2) eliminacyjne teorie błędu, (3) fikcjonalistyczne teorie błędu oraz (4) teorie rewizjonistyczne. Każdą z powyższych grup podzielę dodatkowo na wersję globalną i lokalną a następnie postaram się dowieść, iż przedstawiony podział stanowi podstawowy powód istnienia różnorodnych stanowisk w ramach współczesnej metaetyki.

Jednak aby odpowiedzieć na pytanie o właściwy stosunek do intuicji, należy najpierw mieć jasność co do ich treści. Wyzwanie to podejmuje rozwijana od niedawna etyka eksperymentalna. Jej celem jest empiryczne zbieranie oraz wyjaśnianie ważnych intuicji filozoficznych. Z tego powodu w referacie przedstawię również to, w jaki sposób etyka eksperymentalna może być pomocna w uzasadnianiu niektórych stanowisk dotyczących statusu sądów moralnych.